Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

1. srpna 2025*

„Řízení o předběžné otázce – Daně – Společný systém zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států – Směrnice 2011/96/EU – Článek 4 odst. 1 písm. a) – Zákaz zdanění zisků obdržených mateřskou společností – Zamezení dvojímu zdanění dividend – Oblast působnosti – Regionální daň z výrobních činností – Zahrnutí 50 % dividend obdržených mateřskými společnostmi do základu této daně“

Ve spojených věcech C-92/24 až C-94/24,

jejichž předmětem jsou žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podané na základě článku 267 SFEU rozhodnutími Corte di giustizia tributaria di secondo grado della Lombardia (Lombardský finanční soud druhého stupně, Itálie) ze dne 6. října 2023, došlými Soudnímu dvoru dne 24. ledna 2024, v řízeních

Banca Mediolanum SpA

proti

Agenzia delle Entrate – Direzione regionale della Lombardia,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení: I. Jarukaitis, předseda senátu, N. Jääskinen, A. Arabadžev, M. Condinanzi a R. Frendo (zpravodajka), soudci,

generální advokátka: J. Kokott,

za soudní kancelář: A. Calot Escobar, vedoucí,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření, která předložili:

– za Banca Mediolanum SpA: G. Escalar a A. Siragusa, avvocati,

– za italskou vládu: G. Palmieri, jako zmocněnkyně, ve spolupráci s: G. Galluzzo, avvocato dello Stato,

– za Evropskou komisi: A. Ferrand, W. Roels a P. Rossi, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: italština.

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 27. března 2025,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce se týkají výkladu článku 4 směrnice Rady 2011/96/EU ze dne 30. listopadu 2011 o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států (Úř. věst. 2011, L 345, s. 8).

2 Tyto žádosti byly předloženy v rámci sporů mezi Banca Mediolanum SpA a Agenzia delle Entrate – Direzione regionale della Lombardia (daňová správa – regionální ředitelství pro Lombardii, Itálie) (dále jen „daňová správa“) ve věci žádostí o částečné vrácení *imposta regionale sulle attività produttive* (regionální daň z výrobních činností) (dále jen „IRAP“).

Právní rámec

Unijní právo

3 Bod 4 odůvodnění směrnice Rady 2003/123/ES ze dne 22. prosince 2003, kterou se mění směrnice 90/435/EHS o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států (Úř. věst. 2004, L 7, s. 41; Zvl. vyd. 09/02, s. 3), zněl:

„Článek 2 směrnice [Rady] 90/435/EHS [ze dne 23. července 1990 o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států (Úř. věst. 1990, L 225, s. 6; Zvl. vyd. 09/01, s. 147)] definuje společnosti spadající do oblasti její působnosti. Příloha obsahuje seznam forem společností, na které se směrnice vztahuje. […]“

4 Body 1 a 3 odůvodnění směrnice 2011/96 zní:

„(1) Směrnice [90/435] […] byla několikrát podstatně změněna […]. Vzhledem k novým změnám by uvedená směrnice měla být z důvodu srozumitelnosti a přehlednosti přepracována.

[…]

(3) Cílem této směrnice je osvobodit dividendy a jiné formy rozdělování zisku vyplácené dceřinými společnostmi jejich mateřským společnostem od srážkových daní a zamezit dvojímu zdanění takových příjmů na úrovni mateřské společnosti.“

5 Článek 2 směrnice 2011/96 stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

a) ‚společností členského státu‘ každá společnost, která:

[…]

iii) podléhá navíc bez možnosti volby nebo osvobození jedné z daní uvedených v příloze I části B nebo jakékoli jiné dani, která některou z těchto daní v budoucnu nahradí;

[…]“

6 Ve znění před změnami provedenými směrnicí Rady 2014/86/EU ze dne 8. července 2014 (Úř. věst. 2014, L 219, s. 40), kterou měly členské státy do svých právních řádů provést do 31. prosince 2015, čl. 4 odst. 1 směrnice 2011/96 stanovil:

„Obdrží-li mateřská společnost nebo její stálá provozovna z důvodu svého podílu na dceřiné společnosti zisky rozdělené jinak než při likvidaci dceřiné společnosti, členský stát mateřské společnosti a členský stát její stálé provozovny:

a) upustí od zdanění těchto zisků nebo

b) zdaní tyto zisky, přičemž umožní mateřské společnosti a její stálé provozovně odečíst od daně příslušnou část korporační daně, která se vztahuje k těmto ziskům a kterou uhradila dceřiná společnost nebo její dceřiná společnost, až do výše příslušné daně, a to za podmínky, že na každé úrovni společnost i její dceřiná společnost spadají pod definice podle článku 2 a splňují podmínky stanovené v článku 3.“

7 Po změnách provedených směrnicí 2014/86 zní čl. 4 odst. 1 písm. a) směrnice 2011/96 takto:

„[…]

a) upustí od zdanění těchto zisků, pokud tyto zisky nejsou odečitatelné dceřinou společností, a zdaní tyto zisky, pokud jsou tyto zisky odečitatelné dceřinou společností.“

8 Článek 4 odst. 3 směrnice 2011/96 stanoví:

„Každý členský stát ponechá v platnosti možnost stanovit, že náklady vztahující se k držbě podílu na dceřiné společnosti a ztráty vyplývající z rozdělování jejích zisků nelze odečíst od zdanitelných příjmů mateřské společnosti.

Jsou-li v takovém případě výdaje na řízení vztahující se k podílu pevně stanoveny paušální sazbou, nesmí stanovená částka přesáhnout 5 % ze zisku rozdělovaného dceřinou společností.“

9 Příloha I část B této směrnice, nadepsaná „Seznam daní uvedených v čl. 2 písm. a) bodu iii)“, uvádí následující daně:

„[…]

– *imposta sul reddito delle società* v Itálii,

[…]“

Italské právo

10 Článek 89 decreto del Presidente della Repubblica n. 917 – Approvazione del testo unico delle imposte sui redditi (nařízení prezidenta republiky č. 917, kterým se schvaluje konsolidovaná úprava daní z příjmů) ze dne 22. prosince 1986 (GURI č. 302 ze dne 31. prosince 1986, běžný doplněk č. 126, dále jen „TUIR“) stanoví:

„[…]

2. Rozdělovaný zisk v jakékoli formě a pod jakýmkoli názvem […] není součástí příjmu za zdaňovací období, ve kterém byl vyplacen, neboť je v rozsahu 95 % své výše vyloučen z příjmů společnosti nebo jiného subjektu, kterým je vyplacen. […]

[…]“

11 Článek 2 decreto legislativo n. 446 – Istituzione dell'imposta regionale sulle attività produttive, revisione degli scaglioni, delle aliquote e delle detrazioni dell'Irpef e istituzione di una addizionale regionale a tale imposta, nonché riordino della disciplina dei tributi locali (legislativní nařízení č. 446 o zavedení regionální daně z výrobních činností, o revizi pásem, sazeb a odpočtů daně z příjmů fyzických osob a o zavedení dodatečné regionální daně k této dani, jakož i o reorganizaci právní úpravy místního zdanění) ze dne 15. prosince 1997 (GURI č. 298 ze dne 23. prosince 1997, běžný doplněk č. 252, dále jen „legislativní nařízení č. 446/1997“), stanoví:

„1. Podmínkou pro uplatnění [IRAP] je pravidelný výkon samostatně organizované činnosti zaměřené na výrobu zboží nebo obchod s ním nebo na poskytování služeb. […]“

12 Článek 4 tohoto legislativního nařízení stanoví:

„[IRAP] se uplatní na čistou hodnotu produkce získanou z činnosti provozované na území regionu.

[…]“

13 Legislativní nařízení č. 446/1997 bylo změněno prostřednictvím legge n. 244. – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge finanziaria 2008) [zákon č. 244 o sestavení ročního a víceletého státního rozpočtu (finanční zákon z roku 2008)] ze dne 24. prosince 2007 (GURI č. 300 ze dne 28. prosince 2007, běžný doplněk č. 285) (dále jen „novelizované legislativní nařízení č. 446/1997“). Článek 6 novelizovaného legislativního nařízení č. 446/1997, nadepsaný „Stanovení čisté hodnoty produkce bank a jiných finančních institucí a společností“, stanoví:

„1. […] základ se určí algebraickým součtem následujících položek výkazu zisků a ztrát sestaveného v souladu s rozvahami […]:

a) čistý zisk z bankovní činnosti snížený o 50 % dividend;

[…]“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

14 Banca Mediolanum, která je daňovým rezidentem v Itálii, a Mediolanum SpA, její dceřiná společnost, která je rovněž daňovým rezidentem v Itálii a byla s touto bankou sloučena před zahájením soudních řízení, v nichž byly podány projednávané žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, vlastnila ve zdaňovacích obdobích 2014 a 2015 podíly v několika společnostech, které byly daňovými rezidenty v jiných členských státech Evropské unie.

15 Banca Mediolanum a Mediolanum pobíraly od těchto dceřiných společností dividendy a zahrnovaly je do základu daně *imposta sul reddito delle società* (daň z příjmu právnických osob, dále jen „IRES“), která je uvedena v příloze I části B směrnice 2011/96, a to v rozsahu 5 % jejich výše v souladu s čl. 89 odst. 2 TUIR.

16 Tyto společnosti jakožto finanční zprostředkovatelé zahrnovaly tyto dividendy rovněž do základu daně IRAP v rozsahu 50 % jejich výše v souladu s ustanovením čl. 6 odst. 1 písm. a) novelizovaného legislativního nařízení č. 446/1997.

17 Banca Mediolanum, která měla za to, že toto ustanovení je v rozporu s článkem 4 směrnice 2011/96, následně podala u daňové správy tři žádosti o vrácení oné části IRAP, která vyplývala ze zahrnutí částek odpovídajících 50 % dividend obdržených od dceřiných společností, které jsou rezidenty v jiných členských státech, do základu této daně.

18 Daňová správa tyto žádosti zamítla s odůvodněním, že čl. 6 odst. 1 písm. a) novelizovaného legislativního nařízení č. 446/1997 není v rozporu s článkem 4 směrnice 2011/96, neboť se toto ustanovení použije pouze na daně z příjmů, a nikoli rovněž na IRAP.

19 Banca Mediolanum podala proti zamítavým rozhodnutím daňové správy žaloby ke Commissione tributaria provinciale di Milano (Provinční daňový soud v Miláně, Itálie), který vydal tři rozsudky, jimiž tato rozhodnutí potvrdil.

20 Banca Mediolanum se proti těmto rozsudkům odvolala ke Corte di giustizia tributaria di secondo grado della Lombardia (Lombardský finanční soud druhého stupně, Itálie), který je předkládajícím soudem.

21 S odkazem na článek 4 směrnice 2011/96 ve znění před změnou provedenou směrnicí 2014/86 má předkládající soud za to, že zákaz – vyplývající z tohoto článku 4 – zacházet se zisky vyplacenými dceřinou společností, která je rezidentem jednoho členského státu, mateřské společnosti, která je rezidentem jiného členského státu, jako se zdanitelnými zisky v rozsahu přesahujícím 5 % jejich výše, by se mohl vztahovat i na IRAP.

22 V tomto ohledu předkládající soud připomíná, že v souladu s články 2 a 4 legislativního nařízení č. 446/1997, kterým byla daň IRAP zavedena, je podmínkou jejího uplatnění pravidelný výkon samostatně organizované činnosti zaměřené na výrobu zboží nebo obchod s ním nebo na poskytování služeb a jejím předmětem je čistá hodnota produkce plynoucí z činnosti vykonávané na území dotyčného italského regionu.

23 Podle předkládajícího soudu ovšem z rozsudků ze dne 17. května 2017, AFEP a další (C-365/16, EU:C:2017:378), a ze dne 17. května 2017, X (C-68/15, EU:C:2017:379), vyplývá, že článek 4 směrnice 2011/96 zakazuje členským státům podrobit dividendy vyplácené mateřským

společnostem, které jsou rezidenty jednoho členského státu, jejich dceřinými společnostmi, které jsou rezidenty jiných členských států, jakékoli formě zdanění nad rámec 5 % částky těchto dividend.

24 Kdyby bylo možné mít za to, že se na IRAP tento zákaz vztahuje, byl by podle předkládajícího soudu čl. 6 odst. 1 písm. a) novelizovaného legislativního nařízení č. 446/1997 neslučitelný se směrnicí 2011/96, jelikož toto ustanovení ukládá bankám a jiným finančním zprostředkovatelům, kteří jsou mateřskými společnostmi ve smyslu této směrnice, povinnost odvést daň IRAP z 50 % částky dividend obdržených těmito společnostmi od společností, které jsou rezidenty jiných členských států a pro účely této směrnice kvalifikovány jako dceřiné společnosti.

25 Za těchto podmínek se Corte di giustizia tributaria di secondo grado della Lombardia (Lombardský finanční soud druhého stupně) rozhodl každé z odvolacích řízení, která před ním probíhají, přerušit a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Je požadavek Italské republiky, stanovený v čl. 6 odst. 1 [novelizovaného] legislativního nařízení č. 446/1997, podrobit IRAP (regionální daň z výrobních činností) 50 % dividend obdržených finančními zprostředkovateli, kteří jsou rezidenty v Itálii a kteří jsou kvalifikováni jako mateřské společnosti pro účely směrnice [2011/96], a rozdělovaných společnostmi, které jsou rezidenty v jiných členských státech […] a které jsou kvalifikovány jako dceřiné společnosti ve smyslu této směrnice, aniž by mateřské společnosti byly oprávněny odečíst od IRAP část korporační daně vztahující se k těmto ziskům, kterou zaplatily dceřiné společnosti, neslučitelný se zákazem zdanění zisků, které mateřské společnosti, které jsou rezidenty v jednom členském státě, obdržely od dceřiných společností, které jsou rezidenty v jiných členských státech, procentuální výší přesahující 5 % příslušné částky, jak je stanoveno v článku 4 této směrnice?“

K předběžné otázce

26 Podle ustálené judikatury platí, že v rámci postupu spolupráce mezi vnitrostátními soudy a Soudním dvorem zavedeného článkem 267 SFEU přísluší Soudnímu dvoru poskytnout vnitrostátnímu soudu užitečnou odpověď, která mu umožní rozhodnout spor, jenž mu byl předložen. Z pohledu této logiky je na Soudním dvoru, aby případně přeformuloval otázky, které jsou mu položeny. V tomto ohledu přísluší Soudnímu dvoru, aby ze všech poznatků předložených vnitrostátním soudem, zejména z odůvodnění předkládacího rozhodnutí, vybral ty prvky unijního práva, které je s přihlédnutím k předmětu sporu třeba vyložit [rozsudek ze dne 30. dubna 2024, M. N. (EncroChat), C-670/22, EU:C:2024:372, bod 78 a citovaná judikatura].

27 Pokud jde o daňové zacházení se zisky rozdělovanými dceřinou společností její mateřské společnosti, s výjimkou zisků rozdělovaných při likvidaci této dceřiné společnosti, čl. 4 odst. 1 směrnice 2011/96 výslovně ponechává členským státům volbu mezi systémem stanoveným v odst. 1 písm. a) tohoto ustanovení (dále jen „systém osvobození od daně“) a systémem stanoveným v odst. 1 písm. b) tohoto ustanovení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. března 2025, John Cockerill, C-135/24, EU:C:2025:176, body 27 a 28 a citovaná judikatura). Jakmile si členský stát zvolil některý z těchto systémů, není již ustanovení týkající se druhého z nich relevantní (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 19. prosince 2019, Brussels Securities, C-389/18, EU:C:2019:1132, bod 32, a ze dne 12. května 2022, Schneider Electric a další, C-556/20, EU:C:2022:378, bod 63 a citovaná judikatura).

28 Kromě toho čl. 4 odst. 3 směrnice 2011/96 stanoví, že členské státy ponechají v platnosti mimo jiné možnost stanovit, že náklady vztahující se k držbě podílu mateřské společnosti na kapitálu dceřiné společnosti nelze odečíst od zdanitelných příjmů mateřské společnosti. Z tohoto ustanovení rovněž vyplývá, že jsou-li v takovém případě výdaje na řízení vztahující se k podílu pevně stanoveny paušální sazbou, nesmí tato sazba přesáhnout 5 % ze zisku rozdělovaného dceřinou společností (rozsudky ze dne 17. května 2017, AFEP a další, C-365/16, EU:C:2017:378, bod 23, jakož i ze dne 17. května 2017, X, C-68/15, EU:C:2017:379, bod 72).

29 V projednávaném případě ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, vyplývá, že Italská republika používá systém osvobození od daně. Nejenže však dividendy vyplácené dceřinými společnostmi jejich mateřským společnostem, které jsou rezidenty v Itálii, podléhají dani IRES v rozsahu 5 % podle čl. 89 odst. 2 TUIR, ale vnitrostátní právní úprava ještě v podstatě vyžaduje, aby 50 % částky těchto dividend byla zahrnuta do základu jiné daně, a sice IRAP, nezávisle na původu těchto dividend.

30 Za těchto podmínek je třeba mít za to, že podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda musí být článek 4 směrnice 2011/96 vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, podle níž může členský stát, který si zvolil systém osvobození od daně, zdanit v rozsahu vyšším než 5 % dividendy, které finanční zprostředkovatelé-rezidenti tohoto členského státu obdrží jakožto mateřské společnosti ve smyslu této směrnice od svých dceřiných společností-rezidentů jiných členských států, a to i tehdy, kdy se toto zdanění uskutečňuje prostřednictvím daně, která není daní z příjmů právnických osob, ale zahrnuje tyto dividendy nebo jejich část do svého základu.

31 Je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury je pro výklad ustanovení unijního práva třeba vzít v úvahu nejen jeho znění, ale i jeho kontext a cíle sledované právní úpravou, jejíž je součástí (rozsudky ze dne 17. listopadu 1983, Merck, 292/82, EU:C:1983:335, bod 12, a ze dne 25. února 2025, BSH Hausgeräte, C-339/22, EU:C:2025:108, bod 27). Výsledkem výkladu ustanovení unijního práva dále nemůže být odstranění jakéhokoli užitečného účinku jasného a přesného znění tohoto ustanovení. Soudní dvůr se tedy v případě, kdy smysl ustanovení unijního práva jednoznačně vyplývá ze samotného znění tohoto ustanovení, nemůže od tohoto výkladu odchýlit (rozsudky ze dne 25. ledna 2022, VYSOČINA WIND, C-181/20, EU:C:2022:51, bod 39, a ze dne 13. října 2022, Gmina Wieliszew, C-698/20, EU:C:2022:787, bod 83).

32 Zaprvé – z hlediska jazykového – ze znění čl. 4 odst. 1 písm. a) směrnice 2011/96 jasně vyplývá, že členský stát, který si zvolil systém osvobození od daně, musí upustit od zdanění zisků, které mateřská společnost-rezident tohoto členského státu obdrží od svých dceřiných společností-rezidentů jiných členských států.

33 Pokud jde v tomto ohledu o znění tohoto ustanovení vyplývající ze změny zavedené směrnicí 2014/86, Soudní dvůr konstatoval, že použití tohoto ustanovení není omezeno na konkrétní daň (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 17. května 2017, AFEP a další, C-365/16, EU:C:2017:378, body 5 a 33). Toto zjištění učinil i v souvislosti s čl. 4 odst. 1 první odrážkou směrnice 90/435 (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. května 2022, Schneider Electric a další, C-556/20, EU:C:2022:378, bod 47), který odpovídá znění čl. 4 odst. 1 písm. a) směrnice 2011/96, na něž odkazuje předkládající soud, jakož i všichni zúčastnění ve svých písemných vyjádřeních.

34 Soudní dvůr v této souvislosti rozhodl, že čl. 4 odst. 1 písm. a) směrnice 2011/96, ve znění směrnice 2014/86, musí být vykládán v tom smyslu, že brání daňovému opatření členského státu mateřské společnosti, které stanoví výběr daně při rozdělování dividend mateřskou společností

a jehož základem jsou částky rozdělovaných dividend, včetně dividend od dceřiných společností-nerezidentů této společnosti (rozsudek ze dne 17. května 2017, AFEP a další, C-365/16, EU:C:2017:378, bod 35).

35 Z hlediska jazykového tedy musí být čl. 4 odst. 1 písm. a) směrnice 2011/96 vykládán v tom smyslu, že systém osvobození od daně, který je v něm stanoven, se týká jakékoli daně, která do svého základu zahrnuje dividendy obdržené mateřskou společností od jejích dceřiných společností-rezidentů jiných členských států.

36 Zadruhé – z hlediska kontextuálního – je třeba připomenout, že bod 4 odůvodnění směrnice 2003/123, jíž byla změněna směrnice 90/435, která byla následně přepracována směrnicí 2011/96, jak uvádí bod 1 jejího odůvodnění, stanoví, že článek 2 směrnice 90/435 definuje společnosti spadající do její působnosti a příloha této směrnice obsahuje seznam společností, na které se tato směrnice vztahuje.

37 Článek 2 písm. a) bod iii) směrnice 2011/96 a její příloha I část B v tomto ohledu vyjmenovávají za účelem určení společností z členských států, jež mají spadat do působnosti této směrnice, vnitrostátní daně, kterým tyto společnosti obvykle podléhají (obdobně viz rozsudek ze dne 8. června 2000, Epson Europe, C-375/98, EU:C:2000:302, bod 22).

38 Na rozdíl od toho, co tvrdí italská vláda, tedy platí, že článek 2 směrnice 2011/96 sice definuje její osobní působnost, ale není relevantní pro určení její věcné působnosti. Proto skutečnost, že IRAP nepatří mezi daně uvedené v příloze I části B této směrnice, na niž odkazuje čl. 2 písm. a) bod iii) této směrnice, nijak neznamená, že by tato daň byla z věcné působnosti této směrnice vyloučena.

39 Konečně zatřetí – z teleologického hlediska – sleduje směrnice 2011/96, jak vyplývá z bodu 3 jejího odůvodnění, cíl spočívající v zamezení dvojímu zdanění zisků rozdělovaných dceřinou společností její mateřské společnosti na úrovni mateřské společnosti.

40 V souladu s judikaturou Soudního dvora mimoto platí, že za účelem dosažení cíle daňové neutrality při vyplácení zisku dceřinou společností se sídlem v jednom členském státě její mateřské společnosti usazené v jiném členském státě má směrnice 2011/96 zamezit, zejména prostřednictvím pravidla stanoveného v jejím čl. 4 odst. 1 písm. a), ekonomickému dvojímu zdanění tohoto zisku, tj. tomu, aby byl vyplácený zisk zatížen poprvé na straně dceřiné společnosti a podruhé na straně společnosti mateřské (v tomto smyslu viz obdobně rozsudek ze dne 12. května 2022, Schneider Electric a další, C-556/20, EU:C:2022:378, bod 45; v tomto smyslu viz také rozsudek ze dne 13. března 2025, John Cockerill, C-135/24, EU:C:2025:176, bod 33).

41 Vzhledem k tomu, že cílem této směrnice je zamezit „ekonomickému“ dvojímu zdanění tohoto zisku, je tedy třeba mít za to, že se systém osvobození od daně vztahuje na jakoukoli daň, která v členském státě, jehož je mateřská společnost rezidentem, zahrnuje do svého základu i jen část uvedených zisků, bez ohledu na její povahu.

42 V projednávaném případě novelizované legislativní nařízení č. 446/1997 v čl. 6 odst. 1 stanoví, že pokud jde o finanční zprostředkovatele, základ IRAP je tvořen algebraickým součtem několika položek, mezi něž patří pod písm. a) tohoto ustanovení čistý zisk z bankovní činnosti snížený o 50 % dividend.

43 Vzhledem k tomu, že čistý zisk z bankovní činnosti – jak upřesňuje italská vláda – zahrnuje veškeré dividendy, má čl. 6 odst. 1 písm. a) novelizovaného legislativního nařízení č. 446/1997 za následek, že 50 % částky dividend je zahrnuta do základu daně IRAP, kterou jsou povinni platit finanční zprostředkovatelé, bez ohledu na původ těchto dividend.

44 Za těchto podmínek je třeba mít za to, že systém osvobození od daně brání vnitrostátní právní úpravě, která umožňuje zahrnout dividendy obdržené mateřskou společností od jejích dceřiných společností-rezidentů jiných členských států do základu takové daně, jakou je IRAP, nad rámec zahrnutí těchto dividend v rozsahu 5 % do základu daně z příjmů právnických osob, jakou je IRES.

45 Dále s ohledem na argument italské vlády, podle kterého může výsledek uvedený v předchozím bodě v podstatě vést k obrácené diskriminaci mateřské společnosti se sídlem v Itálii, jež od svých italských dceřiných společností obdrží dividendy údajně v rozporu se zásadou rovného zacházení, je nutno konstatovat, že situace, na kterou tato vláda poukazuje, je čistě vnitrostátní situací Italské republiky.

46 Podle judikatury se přitom zásady rovného zacházení zakotvené unijním právem nelze dovolávat v čistě vnitrostátní situaci. V takové situaci přísluší vnitrostátním soudům posoudit, zda je daná diskriminace zakázaná vnitrostátním právem, a případně určit, jak má být tato diskriminace odstraněna (usnesení ze dne 5. dubna 2004, Mosconi a Ordine degli Ingegneri di Verona e Provincia, C-3/02, EU:C:2004:224, bod 53 a citovaná judikatura; v tomto smyslu viz rovněž rozsudek ze dne 2. dubna 2020, PF a další, C-830/18, EU:C:2020:275, bod 35 a citovaná judikatura).

47 S ohledem na výše uvedené je třeba na předběžnou otázku odpovědět tak, že článek 4 směrnice 2011/96 musí být vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, podle níž může členský stát, který si zvolil systém osvobození od daně, zdanit v rozsahu vyšším než 5 % dividendy, které finanční zprostředkovatelé-rezidenti tohoto členského státu obdrží jakožto mateřské společnosti ve smyslu této směrnice od svých dceřiných společností-rezidentů jiných členských států, a to i tehdy, kdy se toto zdanění uskutečňuje prostřednictvím daně, která není daní z příjmů právnických osob, ale zahrnuje tyto dividendy nebo jejich část do svého základu.

K nákladům řízení

48 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

Článek 4 směrnice Rady 2011/96/EU ze dne 30. listopadu 2011 o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států

musí být vykládán v tom smyslu, že

brání vnitrostátní právní úpravě, podle níž může členský stát, který si zvolil systém upravený v odst. 1 písm. a) tohoto článku, zdanit v rozsahu vyšším než 5 % dividendy, které finanční zprostředkovatelé-rezidenti tohoto členského státu obdrží jakožto mateřské společnosti ve

smyslu této směrnice od svých dceřiných společností-rezidentů jiných členských států, a to i tehdy, kdy se toto zdanění uskutečňuje prostřednictvím daně, která není daní z příjmů právnických osob, ale zahrnuje tyto dividendy nebo jejich část do svého základu.

Podpisy